

PERSCOMMUNIQUÉ

Economische projecties voor België - Najaar 2006

(Artikel gepubliceerd in het Economisch Tijdschrift van december 2006)

In het verlengde van de publicatie van nieuwe projecties van het Eurosysteem voor het eurogebied in het maandbericht van de ECB geeft dit artikel een beknopte voorstelling van de resultaten voor de Belgische economie in 2006 en 2007. Ten opzichte van de eerdere vooruitzichten is de economische activiteit in het eurogebied tijdens de eerste helft van 2006 sterker gegroeid dan verwacht en zijn de olieprijsen sedert oktober 2006 teruggelopen tot ongeveer 60 dollar, nadat ze in de zomer eerst nog verder waren gestegen. De projecties werden afgesloten op basis van de op 24 november 2006 beschikbare informatie.

De projecties van het Eurosysteem werden opgesteld rekening houdend met een internationale omgeving die begin 2006 nog zeer dynamisch was, maar in 2007 enigszins zou vertragen. De volumegroei van het handelsverkeer zou echter krachtig blijven, met zowat 6 pct. De prijs voor een vat Brent zou, volgens de marktverwachtingen, gemiddeld 64,6 dollar bedragen in 2007. De rentetarieven worden eveneens verondersteld te evolueren zoals de markten verwachten; de korte-termijnrente in euro zou in 2007 gemiddeld 4 pct. belopen, tegen 3,1 pct. in 2006, terwijl de lange-termijnrente in België vrijwel stabiel zou blijven op 3,7 pct. De wisselkoersen, van hun kant, worden constant gehouden op het peil van medio november, namelijk 1,28 dollar per euro. Tegen die achtergrond zou de bbp-groei in het eurogebied gedurende de rest van het jaar en in 2007 stevig blijven, tussen 2,5 en 2,9 pct. in 2006 en tussen 1,7 en 2,7 pct. in 2007. In het eerste kwartaal van 2007 zou de groei echter tijdelijk vertragen als gevolg van de inwerkingtreding van de btw-verhoging in Duitsland. Om dezelfde reden zou de inflatie in het eurogebied zich handhaven tussen 2,1 en 2,3 pct. in 2006 en tussen 1,5 en 2,5 pct. in 2007, ondanks een geringere bijdrage van de energieprijzen.

In België vertoonde de economische activiteit eind 2005 en begin 2006 een opmerkelijk herstel, met een bbp-groei op kwartaalbasis van 0,9 pct. in het eerste kwartaal en nog 0,7 pct. in het tweede kwartaal. Het groeitempo van het bbp zou in het tweede deel van het jaar licht zijn afgenomen tot een nog steeds solide groeipad dat meer in overeenstemming is met het ontwikkelingspotentieel op middellange termijn. In totaal zou de reële bbp-groei toenemen van 1,5 pct. in 2005 tot 3 pct. in 2006. Die groei zou 2,1 pct. bedragen in 2007.

Afgezien van de krachtige steun van de buitenlandse vraag vond de verbetering in 2006 grotendeels haar oorsprong in de binnenlandse vraag, met name in de consumptieve bestedingen en de uitgaven voor woningen van de gezinnen en in de bedrijfsinvesteringen. De gunstige ontwikkeling van de activiteit en de werkgelegenheid, alsook de - in 2006 aanzienlijke effecten - van de tenuitvoerlegging van de laatste fase van de in 2001 ingezette belastinghervorming zullen leiden tot een snellere toename van de koopkracht van de gezinnen dan in de jaren voordien. Na een stijging die beperkt bleef tot 0,9 pct. in 2005 en een even grote gecumuleerde daling tijdens de twee voorgaande jaren, zou hun beschikbare inkomen gedurende het lopende jaar met 2,7 pct. en in 2007 met 2,1 pct. toenemen. De particuliere consumptie, die volop had bijgedragen tot het conjunctuurherstel in het begin van het jaar, zou toenemen met gemiddeld 2,4 pct. in 2006 en vervolgens met 2 pct. in 2007. De door de gezinnen opgebouwde besparingen zouden tijdens de voorspellingsperiode stabiel blijven op ongeveer 13,5 pct. van het beschikbare inkomen. In aansluiting op hun stevige groei van de twee voorgaande jaren zouden de investeringsuitgaven voor woningen, in de vorm van nieuwbouw of renovatiewerken, in 2006 en 2007 met bijna 5 pct. in reële termen toenemen. Dankzij de gunstige context op het vlak van operationele rentabiliteit en financieringsvoorwaarden en gelet op de solide lijkende vraagvooruitzichten, terwijl de bezettingsgraad van het productievermogen is toegenomen door de versnelling van de activiteit, zouden de bedrijfsinvesteringen verder oplopen, namelijk met 5,8 pct. in 2006 en 4,8 pct. in 2007. Die jaargemiddelden verhullen evenwel een geleidelijke vertraging in de loop van het tweede jaar, naarmate de conjuncturele acceleratoreffecten zouden wegebben. De overheidsinvesteringen zouden dan weer afnemen tijdens de twee prognosejaren. Geschraagd door de versteviging van het eurogebied zouden de buitenlandse markten nog steeds een belangrijke ondersteunende factor blijven

vormen voor de uitvoer van goederen en diensten. De uitvoer zou daar in de loop van 2006 geleidelijk op hebben gereageerd, tegen de achtergrond van een relatieve stabiliteit van de wisselkoersen sedert twee jaar. De groei van de uitvoer zou toenemen van 3,3 pct. in 2005 tot 3,9 pct. in 2006 en 5,3 pct. in 2007. De expansie van de invoer zou in 2006 en 2007 nauw aansluiten bij die van de uitvoer, met respectievelijk 3,9 en 5,1 pct. In tegenstelling tot de twee voorgaande jaren zou de bijdrage van de netto-uitvoer tot de bbp-groei aldus opnieuw licht positief worden, ten belope van 0,1 procentpunt tijdens het eerstgenoemde jaar en 0,3 procentpunt in 2007.

Aangezien de cyclische bewegingen van de activiteit grotendeels worden opgevangen door de productiviteit, zou de in 2005 bereikte netto werkgelegenheidscreatie van 1 pct. zich gedurende de volgende twee jaar handhaven. In totaal zouden in elk jaar van 2005 tot 2007 netto ongeveer 43.000 extra banen worden gecreëerd. Wegens de snelle groei van de beroepsbevolking vanaf 2005 zou de geharmoniseerde werkloosheidsgraad tijdens de voorspellingsperiode echter maar in beperkte mate dalen tot 8,3 pct. in 2007, tegen 8,4 pct. in 2005 en 8,5 pct. in 2006.

De totale inflatie, gemeten aan de hand van de HICP, zou teruglopen van gemiddeld 2,5 pct. in 2005 tot 2,3 pct. in 2006 en 1,9 pct. in 2007. Deze neerwaartse beweging weerspiegelt, net als de versnelling die eraan voorafging, het verwachte verloop van de energieprijzen. Daarentegen zou de onderliggende inflatietendens de medio 2005 begonnen geleidelijke stijging voortzetten en toenemen van 1,5 pct. in 2005 tot gemiddeld 1,9 pct. in 2007. Voor dit laatste jaar zouden de invoering op 1 juli 2007 van de algemene bijdrage op verpakkingen en de verhoging van de accijnzen op tabak, waartoe in het kader van de begroting voor 2007 besloten werd, leiden tot een stijging van de inflatie met 0,2 procentpunt.

De loonkosten per eenheid product zouden in 2006 met 0,7 pct. en in 2007 met 1,2 pct. toenemen, na een stijging op jaarbasis met gemiddeld 0,5 pct. tijdens de twee voorgaande jaren. Die veranderingen weerspiegelen de cyclische bewegingen van de productiviteit. De uurloonkosten zouden een jaarlijks stijgingstempo van 2¼ pct. aanhouden in 2006 en 2007, wat vergelijkbaar is met dat van de twee jaren voordien. De voor 2007 geraamde groei met 2,2 pct. van de uurloonkosten komt overeen met een technische hypothese die berust op het verwachte gemiddelde verloop in de drie voornaamste buurlanden en anticipeert dus geenszins op de conclusies van de lopende onderhandelingen tussen de sociale partners.

Volgens de meest recente informatie zouden de overheidsfinanciën het jaar 2006 vrijwel in evenwicht afsluiten. Gelet op de hierboven beschreven macro-economische vooruitzichten en bij gebrek aan bijkomende maatregelen – overeenkomstig de voorschriften van het ESCB op grond waarvan enkel rekening mag worden gehouden met de reeds genomen en voldoende gepreciseerde maatregelen – wordt voor 2007 gerekend op een tekort van 0,4 pct. bbp. Nochtans zullen de overheidsfinanciën baat hebben bij een verdere daling van de rentelasten, weliswaar in een trager tempo dan tijdens de voorgaande jaren, en bij de lagere investeringsuitgaven van de lokale overheid, wat gebruikelijk is in een jaar na de gemeenteraadsverkiezingen. De ongunstige ontwikkeling van het begrotingssaldo is in ruime mate het gevolg van de niet-recurrente maatregelen die in de raming in aanmerking werden genomen en waarvan de impact kleiner zal zijn dan in 2006. Bovendien zouden de overheidsontvangsten ook teruglopen tegenover het bbp, omdat de arbeidsinkomens, die relatief zwaar worden belast, langzamer toenemen dan het bbp.

In 2006 en 2007 zal de overheidsschuld gestaag verder afnemen; gedurende die twee jaar zal de schuldenlast met ongeveer 6 procentpunt bbp teruglopen.

Projecties voor de Belgische economie : synthese van de belangrijkste resultaten
(veranderingspercentages ten opzichte van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2003	2004	2005	2006 r	2007 r
GROEI (voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens)					
Bbp naar volume	1,0	2,7	1,5	3,0	2,1
Bijdragen aan de groei :					
Binnenlandse bestedingen, ongerekend voorraadwijziging	0,9	2,7	1,3	2,6	2,3
Netto-uitvoer van goederen en diensten	0,2	-0,1	-0,4	0,1	0,3
Voorraadwijziging	0,0	0,1	0,6	0,3	-0,6
PRIJZEN EN KOSTEN					
Geharmoniseerde consumptieprijsindex	1,5	1,9	2,5	2,3	1,9
Gezondheidsindex	1,5	1,6	2,2	1,7	1,9
Bbp-deflator	1,6	2,4	2,1	1,7	1,8
Ruilvoet	-0,3	-0,2	-1,0	-0,3	-0,2
Loonkosten per eenheid product in de particuliere sector	0,0	-0,4	1,5	0,7	1,2
Uurloonkosten in de particuliere sector	1,5	2,4	2,2	2,3	2,2
Productiviteit per arbeidsuur in de particuliere sector	1,5	2,8	0,7	1,6	1,0
ARBEIDSMARKT					
Binnenlandse werkgelegenheid (gemiddelde jaar-op-jaarverandering in duizenden eenheden)	0,6	26,5	40,8	44,0	45,0
Geharmoniseerde werkloosheidsgraad ¹ (pct. van de beroepsbevolking)	8,2	8,4	8,4	8,5	8,3
INKOMENS					
Reëel beschikbaar inkomen van de particulieren	-0,8	-0,1	0,9	2,7	2,1
Spaarquote van de particulieren (pct. van het beschikbare inkomen)	14,4	13,2	13,2	13,4	13,5
OVERHEIDSFINANCIËN²					
Financieringsbehoefte (-) of -vermogen van de overheid (pct. bbp)					
Volgens het INR	0,0	0,0	0,1	-0,1	-0,4
Volgens Eurostat	0,0	0,0	-2,3	0,0	-0,4
Overheidsschuld (pct. bbp)					
Volgens het INR	98,6	94,3	91,5	87,9	85,7
Volgens Eurostat	98,6	94,3	93,2	89,6	87,2
LOPENDE REKENING (pct. bbp volgens de betalingsbalans)	4,1	3,5	2,5	1,9	1,9

Bronnen: EC, INR, NIS, NBB.

¹ « Adjusted series » (Eurostat).

² Volgens de in het kader van de procedure inzake buitensporige overheidstekorten (EDP) gehanteerde methodologie. In de gegevens inzake de Belgische overheidsfinanciën die het INR op 29 september 2006 aan de Europese instanties heeft genotificeerd werd uitgegaan van de veronderstelling dat het Fonds voor Spoorweginfrastructuur (FSI) geen deel uitmaakt van de overheidssector. Eurostat heeft beslist om deze genotificeerde cijfers aan te passen in zijn publicatie van 23 oktober 2006. Hierbij werd ervan uitgegaan dat het FSI dient opgenomen te worden in de overheidssector. Bovendien heeft Eurostat geoordeeld dat de opname van de schuld in de overheidssector niet als een « overige volumemutatie » als gevolg van een wijziging in sectorclassificatie en structuur kan worden beschouwd, maar dat er een schuldovername is geweest die dient te worden geregistreerd als een kapitaaloverdracht van de overheid aan de sector van de niet-financiële vennootschappen. De zienswijze van Eurostat heeft een negatief effect op het financieringssaldo van de overheid van 2,4 pct. bbp in 2005, maar een - weliswaar beperkt - positief effect van 0,05 pct. bbp voor de jaren 2006 en 2007. Hierbij is geen rekening gehouden met de impact die een eventuele herclassificatie van het FSI bij de sector van de niet-financiële vennootschappen in 2006 zou kunnen hebben op de overheidsrekeningen.